

URZĄD PATENTOWY

F 419 5/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 21174.

Kl. 72 f, 15/02.

Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni
(Praga, Czechosłowacja).

Przyrząd celowniczy używany przy ostrzeliwaniu celów ruchomych.

Zgłoszono 20 lipca 1933 r.

Udzielono 26 lutego 1935 r.

Pierwszeństwo: 12 kwietnia 1933 r. (Czechosłowacja).

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest przyrząd celowniczy, który umożliwia celowanie przy ostrzeliwaniu celów ruchomych, w powietrzu lub na ziemi, jeżeli szybkość ruchu tych celów i ich odległość od dział są znane.

Przyrząd celowniczy według wynalazku przedstawiono schematycznie na rysunku. Przyrząd ten składa się z dwóch przezroczystych tarcz 1 i 2, nałożonych jedna na drugą, które mogą być obracane względem siebie naokoło osi 3, wspólnej dla obu tarcz i przechodzącej przez środki tych tarcz. Jedna z tych tarcz, a mianowicie dolna 1, jest zaopatrzona na powierzchni w promień 3 — 4 i w podziałkę 5. Górna tarcza 2 po-

siada wskaźnik 6 i linję krzywą 7. Krzywa ta posiada zmienny promień, zależny od szybkości ruchu celu, jego odległości od działu i czasu lotu pocisku.

Podziałka 5 tarczy 1 jest tak wykonana, iż każda jej kreska odpowiada pewnemu wyprzedzeniu celu 8, zależnemu od szybkości jego ruchu, jego odległości od działu i od czasu lotu pocisku, które jest podane na odpowiedniej tabelce. Wyprzedzenie to zostaje ustawione naprzeciw wskaźnika 6 tarczy 2 i uwidocznia w pewnej podziałce odległość wspólnego środka 3 obu tarcz 1 i 2 od punktu przecięcia się 9 krzywej 7 tarczy 2 i promienia 3 — 4 tarczy 1.

Przy celowaniu obraca się tarcze 1 i 2

jedną względem drugiej tak, by wskaźnik 6 odpowiadał np. liczbie 5 podziałki. Liczba ta oznacza odpowiednio do tabel strzelniczych wyprzedzenie, odpowiadające znanemu czasowi lotu pocisku, stosowanego do ostrzeliwania celu o znanej lub przedtem zmierzonej szybkości lotu (np. 100 m na sek), i znanej odległości (np. 500 m). W ten sposób otrzymuje się wymagane wyprzedzenie, określone odcinkiem 9—3 promienia 4—3. Tarcze ustawione w ten sposób obraca się następnie naokoło wspólnej osi tak, by wskaźnik 6 znalazł się przy odpowiedniej kresce podziałki 5, która podaje na tabelkach strzelniczych wyprzedzenie, odpowiadające znanemu czasowi lotu pocisku i szybkości ruchu celu jako też odległości celu 8 od działu. Te dwie ostatnie cechy zostają określone lub mierzone przed celowaniem. Następnie obraca się obie tarcze, nastawione w sposób powyżej podany, naokoło wspólnej osi 3 tak, by linja celowania, czyli linja, łącząca środek pola widzenia okularu 10 z celem 8, była styczną do krzywej 7 w punkcie 9, w którym krzywa ta przecina promień 3—4. Otrzymuje się w ten sposób płaszczyznę celowniczą, w której leżący trójkąt 10—3—9 jest podobny do trójkąta 10—11—8, a bok 3—9 jest równoległy do kierunku ruchu 10—11 celu 8, tak iż wylot lufy działu, nastawiony w kierunku 10—11, będzie skierowany ku punktowi 11.

Zasada wynalazku nie zmieni się, jeżeli podziałka zostanie umieszczona bezpośrednio na promieniu 3—4, w którym to przypadku jest zbędny wskaźnik 6 na tarczy 2, jak również jest zbędna podziałka 5 na tar-

czy 1, a tarczę 2 obraca się względem tarczy 1 tak, iż krzywa 7 przecina kreskę podziałki 5, która odpowiada danemu wyprzedzeniu.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd celowniczy, używany przy ostrzeliwaniu celów ruchomych, znamieny tem, że składa się z dwóch przezroczystych tarcz (1 i 2), ułożonych jedna na drugiej i obracających się jedna względem drugiej naokoło osi (3), przyczem jedna z tarcz (1) posiada na obwodzie kołowym podziałkę (5) wyprzedzeń, a na powierzchni promień (3—4), podczas gdy druga tarcza (2) jest zaopatrzona w krzywą (7) wyprzedzeń o zmiennym promieniu, zależnym od szybkości ruchu, odległości do celu lub wysokości jego lotu, i we wskaźnik (6), względem którego nastawia się na skali (5) pierwszej tarczy (1) wyprzedzenie, podane w tabeli strzelniczej i odpowiadające czasowi lotu pocisku, odległości do celu oraz szybkości jego ruchu, które wyraża na przyrządzie celowniczym w pewnej podziałce odległość wspólnego środka (3) obu tarcz (1 i 2) od punktu przecięcia się (9) krzywej (7) i promienia (3—4).

2. Przyrząd celowniczy według zastrz. 1, znamieny tem, że krzywa (7) wyprzedzeń jest umieszczona bezpośrednio na promieniu (3—4) tarczy (1).

Akciová společnost dříve
Škodovy závody v Plzni.

Zastępca: Inż. H. Sokal,
rzecznik patentowy.

Fig. 1.

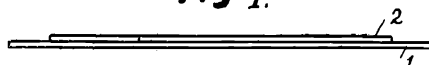

Fig.

2.

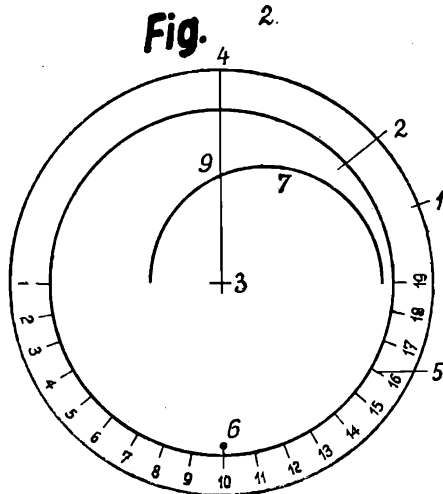

Fig.

3.

